

راهنمای تدوین

پایان نامه

فهرست

۴	مقدمه.....
۵	۱- هدف از تدوین پایان نامه.....
۶	۲- ساختار عمومی پایان نامه.....
۶	۳- تهیه چارچوب برای نوشتن پایان نامه.....
۶	۴- نکات مهمی که باید در هنگام نگارش پایان نامه مدنظر داشت.....
۷	۵- نگارش پایان نامه به زبان انگلیسی.....
۸	۶- تعداد صفحات پایان نامه.....
۸	۷- نحوه تنظیم صفحات پایان نامه.....
۱۱	۸- قسمت‌های مختلف پایان نامه.....
۱۲	۸-۱- جلد پایان نامه به زبان فارسی.....
۱۳	۸-۲- صفحه اول پایان نامه.....
۱۴	۸-۳- صفحه تأییدیه کمیته داوران پایان نامه به زبان فارسی.....
۱۵	۸-۴- تقدیم.....
۱۵	۸-۵- سپاس‌گزاری.....
۱۵	۸-۶- تأییدیه صحت پایان نامه.....
۱۶	۸-۷- مجوز بهره‌برداری از پایان نامه.....
۱۷	۸-۸- خلاصه یا چکیده.....
۱۸	۸-۹- فهرست مطالب.....
۲۰	۸-۱۰- فهرست جدول‌ها، شکل‌ها و نمودارها.....
۲۱	۸-۱۱- فصل اول: مقدمه.....
۲۳	۸-۱۲- فصل دوم: مروری بر مطالعات و تحقیقات گذشته.....
۲۳	۸-۱۳- فصل سوم: مواد و روش کار.....
۲۴	۸-۱۴- فصل چهارم: یافته‌ها.....
۲۶	۸-۱۵- فصل پنجم: بحث و نتیجه‌گیری.....
۲۷	۸-۱۵-۱- نتیجه‌گیری.....
۲۷	۸-۱۶- فهرست منابع.....
۲۷	۸-۱۶-۱- نحوه ارجاع و تنظیم فهرست منابع.....
۲۷	۸-۱۶-۱-۱- استناد در متن.....

- ۲۸.....۲-۱-۱۶-۸- درج منابع در فهرست ماخذ.....
- ۲۹.....۳-۱-۱۶-۸- نرم افزارهای مدیریت استناد.....
- ۲۹.....۴-۱-۱۶-۸- نمونه های استناد به منابع بر اساس شیوه نامه و نکور.....
- ۳۵.....۱۷-۸- پیوست ها.....
- ۳۶.....۱۸-۸- چکیده به زبان انگلیسی.....
- ۳۷.....۱۹-۸- مشخصات پایان نامه به زبان انگلیسی.....
- ۳۸.....۲۰-۸- جلد پایان نامه به زبان انگلیسی.....
- ۳۹.....۹- بازنگری متن پایان نامه.....
- ۳۹.....۱۰- نحوه چاپ، تکثیر و صحافی.....

مقدمه

دانشجوی محترم:

نوشته حاضر به شرح چگونگی سامان‌دهی و نحوه نگارش پایان‌نامه که پس از انجام مراحل عملی کار، مهم‌ترین فعالیت در اخذ درجه علمی در مقاطع مختلف از جمله کارشناسی ارشد، دکترای تخصصی و فوق تخصصی است، پرداخته است.

پایان‌نامه، حاصل نوشتاری دست آوردهای پژوهشی دوران تحصیلی و گنجینه ماندگار اندوخته‌های علمی هر دانشجو است که باید با دقت بسیار زیاد و در قالب مشخصی نوشته شود. رعایت استانداردها در نگارش مطالب، رعایت توالی منطقی در تدوین قسمت‌های مختلف و صفحه‌آرایی مناسب بسیار ضروری است.

این راهنما به شیوه‌ای ساده نگاشته شده است تا شما را در نگارش یک پایان‌نامه کامل راهنمایی کند. پس به شما دانشجوی گرامی موکداً توصیه می‌شود که قبل از اقدام به نگارش پایان‌نامه، مطالب این راهنما را به دقت مطالعه نمایید.

۱- هدف از تدوین پایان نامه

هدف از تدوین پایان نامه ارائه یافته‌های پژوهش، مطابق با مستندات و اصول علمی است. در پایان نامه باید به سؤالاتی که قبلاً در پرسش نامه طرح تحقیقاتی مطرح شده است پاسخ داده شود و فرضیه‌های پژوهشی مورد بحث قرار گیرد. همچنین روش‌های انجام کار، چگونگی یافتن پاسخ‌ها و مستندات دقیقاً مشخص شوند.

در تدوین پایان نامه توجه به این نکته ضروری است که فردی که پایان نامه شما را بررسی می‌کند درصدد یافتن پاسخی برای پرسش‌های زیر است:

۱- در این تحقیق چه سؤالی مطرح شده است؟

۲- آیا سؤال مطرح شده، سؤال مناسبی بوده و ارزش بررسی کردن را داشته است؟

۳- آیا برای سؤال مطرح شده در پایان نامه، از قبل پاسخی وجود نداشته است؟

۳- آیا پاسخ به سؤال مطرح شده، متقاعدکننده است؟

۴- آیا یافته‌های پایان نامه در افزایش علم موجود نقش بسزایی داشته است؟

بیان روشن و واضح مسئله مطرح شده در پایان نامه، در پاسخ به سؤالات ذکر شده و اثبات اینکه انجام این پایان نامه سهمی در افزایش دانش بشری داشته است، لازم و ضروری است. برای اثبات ارزش و تازگی اصول علمی مطرح شده، دانشجو باید نگرشی کامل و جامع بر روی کتب، مقالات و سایر نوشته‌های موجود در مورد موضوع مطرح شده و مسائل مرتبط با آن داشته باشد و سپس با اشاره مستقیم به مراجع و نگاهی دوباره به منابع علمی موجود نشان دهد که از قبل پاسخی برای سؤال مطرح شده در پایان نامه وجود نداشته و موضوع ارزش تحقیق و بررسی لازم را داشته است.

۲- ساختار عمومی پایان نامه

ساختار عمومی پایان نامه‌ای که در این مختصر ارائه گردیده، به گونه‌ای طرح ریزی شده که اصول کلی نوشتن بخش‌های مهم پایان نامه را در برگیرد. این ساختار عمومی برای هر پایان نامه‌ای می‌تواند مورد استفاده قرار گیرد.

پایان نامه نوشته‌ای رسمی است که هر بخش از آن باید در جای مناسب خود قرار گیرد و از آن در آینده به عنوان گزارش علمی استفاده خواهد شد و توسط پژوهشگران آینده که می‌خواهند جزئیات آنچه را شما انجام داده‌اید، بدانند در کتابخانه دانشگاه مورد کنکاش قرار خواهد گرفت. امروزه نگهداری پایان نامه، به صورت کاملاً دیجیتالی، رایج تر است و اغلب پایان نامه‌ها به صورت فایل های PDF نیز نگهداری می‌شوند تا پایان نامه با سهولت بیشتری توسط پژوهشگران سراسر دنیا مورد مطالعه قرار گیرد.

۳- تهیه چارچوب برای نوشتن پایان نامه

هر پایان نامه شامل فصل‌های خاصی است که هر کدام از این فصل‌ها به بخش‌های مختلفی تقسیم می‌شود. بهترین راه برای آغاز نگارش پایان نامه، تهیه چارچوبی کامل است. برای تهیه این چارچوب باید فهرستی از عناوین بخش‌های مختلف و زیرمجموعه آن‌ها تهیه گردد، به طوری که این فهرست در برگزیده تمام مطالب و عنوان‌هایی باشد که در پایان نامه مطرح خواهد شد.

۴ - نکات مهمی که باید در هنگام نگارش پایان نامه مدنظر داشت

دانشجویان همواره باید به این مسئله توجه داشته باشند که خوانندگان پایان نامه چه کسانی هستند و چه اطلاعات پیش‌زمینه‌ای را در ذهن خود دارند. معمولاً آن‌ها اطلاعات نسبی در مورد مسائل عمومی دارند و ذکر این گونه مسائل جز زیاد کردن حجم پایان نامه حاصل دیگری ندارد، پس بهتر است که تنها جزئیات مهم، مفاهیم و مضامین جدید به صورت مشخص توضیح داده شود. برای نگارش بهتر پایان نامه، دانشجو باید تلاش کند در ذهن خود فردی واقعی را تجسم نماید که از

اطلاعات پیش‌زمینه‌ای وی آگاهی دارد و می‌خواهد برای وی نظریات خود را به طور مستقیم توضیح دهد. این امر دانشجوی را در تهیه و تنظیم هر چه بهتر و مفیدتر پایان‌نامه یاری می‌نماید.

در نگارش پایان‌نامه، همواره به این امر مهم توجه داشته باشید که کار خوانندگان پایان‌نامه را مشکل نکنید. سؤالات متداول در زمینه پایان‌نامه خود را می‌توانید حدس بزنید، بر همین اساس، با انتخاب عناوین مناسب می‌توانید به راحتی پاسخ آن‌ها را در اختیار خواننده قرار دهید. هر چه خوانندگان مجبور باشند برای یافتن سؤال تحقیق، پاسخ آن، نتایج و دست‌آوردن‌ها، تلاش بیشتری نمایند پایان‌نامه شما نیاز بیشتری به دوباره نگری و اصلاح خواهد داشت.

انتظاری که از یک پایان‌نامه در مقطع کارشناسی ارشد و یک پایان‌نامه در مقطع دکتری می‌رود، متفاوت است. تفاوت در شکل و فرم پایان‌نامه نیست بلکه در مورد اهمیت و سطح دست‌آوردها و مسائل و سؤالات مطرح‌شده هست. پروژه تحقیقاتی مقطع دکتری مسائل اساسی‌تری را حل می‌نماید و در نتیجه یافته‌های مهم‌تری را نیز در بردارد. سهم مشارکتی پایان‌نامه کارشناسی ارشد در افزایش علم بشر در حد بهبود یا بهسازی بخشی از علم، یا به‌کارگیری فنون و روش‌های شناخته‌شده معمول در یک بخش است، در حالی که پایان‌نامه دکتری باید یافته‌ای پراهمیت و نوآورانه‌ای در دانش بشری داشته باشد.

۵- نگارش پایان‌نامه به زبان انگلیسی

نگارش پایان‌نامه به زبان انگلیسی در صورت موافقت استاد راهنما، بلامانع است، تمام مواردی که در مورد پایان‌نامه فارسی ذکر شده است باید در پایان‌نامه‌ای که به زبان انگلیسی نگاشته می‌شود نیز رعایت گردد. در این خصوص به چند نکته زیر دقت شود:

- ۱- در پایان‌نامه انگلیسی صفحه‌آرایی مانند پایان‌نامه فارسی است، با این تفاوت که حاشیه چپ و راست صفحات برعکس فارسی است یعنی حاشیه سمت چپ ۴ سانتیمتر و حاشیه سمت راست ۳ سانتیمتر در نظر گرفته شود (مطابق نمونه).

۲- در متن انگلیسی اعداد اصلی و فرعی به ترتیب از چپ به راست آورده می‌شود، مثلاً شکل ۵ از فصل ۲ (Fig. ۲-۵).

۳- پایان‌نامه‌ای که به زبان انگلیسی نگاشته می‌شود، باید دارای یک چکیده به زبان فارسی باشد.

۴- جلد پشتی پایان‌نامه‌ای که به زبان انگلیسی نگاشته می‌شود، باید فارسی باشد و همچنین این پایان‌نامه باید دارای صفحه مشخصات پایان‌نامه به زبان فارسی نیز باشد که این صفحه در واقع آخرین صفحه پایان‌نامه قلمداد خواهد شد.

۶- تعداد صفحات پایان‌نامه

ضروری است حداقل و حداکثر تعداد صفحات پایان‌نامه دانشجویان کارشناسی ارشد به ترتیب ۱۰۰ و ۱۵۰ و برای پایان‌نامه دانشجویان دکتری Ph.D. به ترتیب ۱۵۰ و ۲۰۰ باشد. برای اینکه تعداد صفحات پایان‌نامه، به حد مطلوب رسانیده شود و برای خلاصه کردن مطالب به نکات زیر توجه شود:

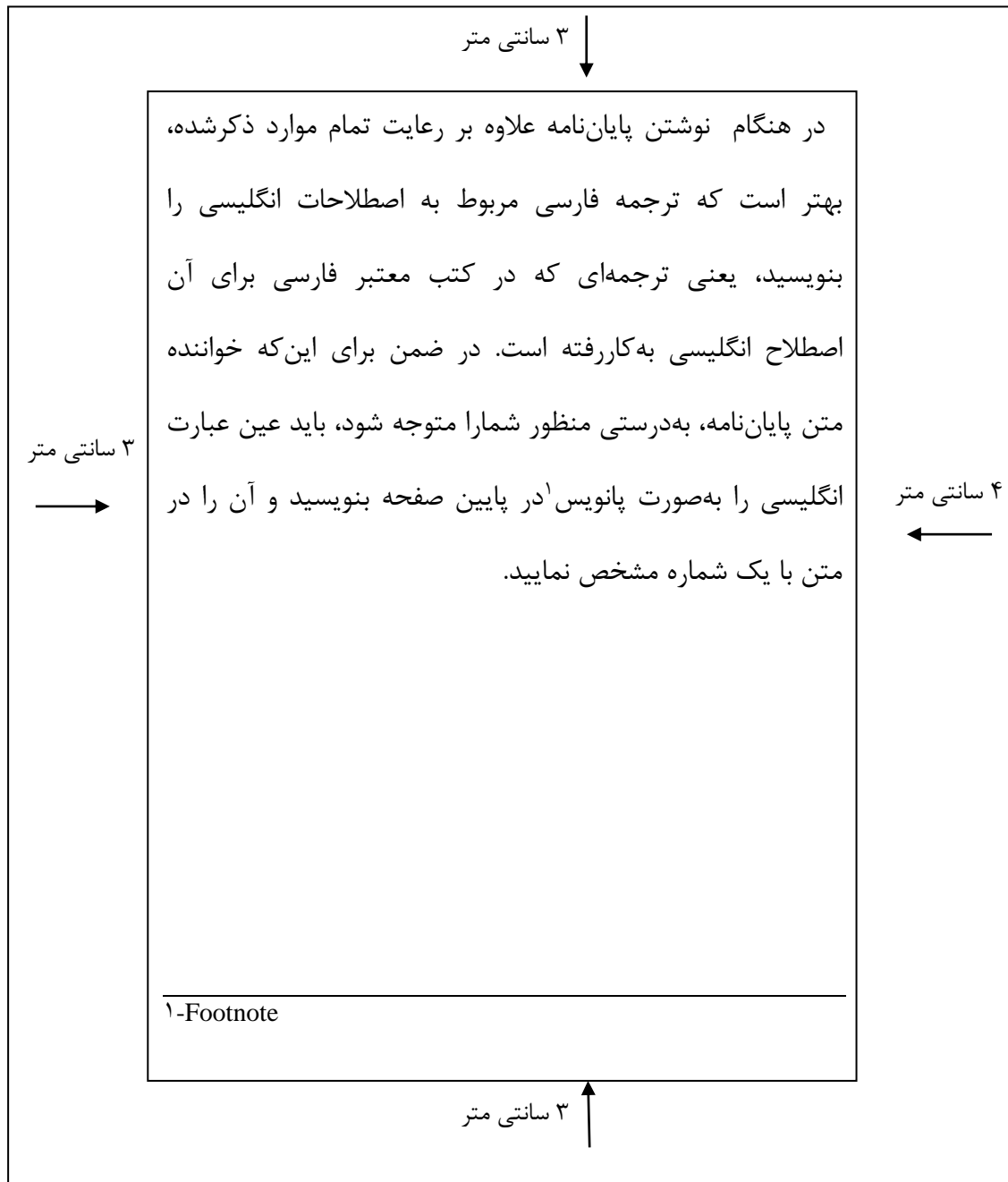
- ۱- تنها مطالب پیش‌زمینه‌ای ضروری و در حد نیاز خواننده برای درک و فهم بهتر پایان‌نامه بیان شود (نیازی به ذکر کلیه مطالب عنوان‌شده در خصوص موضوع مورد بحث نیست).
- ۲- لزومی به توضیح جزء به جزء محتوای شکل‌ها و جدول‌های ذکرشده در متن نیست، بلکه باید مهم‌ترین الگوها، اجزاء و روندهای موجود در شکل‌ها و جدول‌ها در متن بازگو شود.
- ۳- تعبیر و تفسیر و بحث‌های بی‌نتیجه و ناقص یا بحث‌هایی که با مشاهدات یا نتایج مرتبط نیستند، حذف شوند.

۷- نحوه تنظیم صفحات پایان‌نامه

ضروری است موارد زیر در تنظیم تمام صفحات پایان‌نامه رعایت شود:

- ۱- حاشیه هر صفحه از بالا ۳ از پائین ۳ از سمت راست ۴ و از سمت چپ ۳ سانتی‌متر تنظیم شود. این حاشیه‌بندی در تمام صفحات پایان‌نامه فارسی ثابت است.
- ۲- فاصله سطرها در تمام پایان‌نامه ۱/۵ واحد در نظر گرفته شود. (نمونه زیر)

۳- پانویس با رسم یک خط افقی از متن جدا گردد. فاصله بین دو سطر پانویسی به اندازه نصف فاصله سطر متن اصلی در نظر گرفته شود. (اندازه قلم پانویسی نیز باید کوچکتر از قلم متن اصلی باشد).

۴- هر فصل تعدادی عنوان فرعی دارد. اولین عنوان فرعی باید به فاصله دو سطر از عنوان اصلی و در منتهی‌الیه سمت راست کادر نوشته شود و پس از آن متن مربوطه نوشته شود.

۵- برای انتخاب قلم بهتر است نکات زیر رعایت گردد:

-عنوان‌های اصلی با قلم نازنین، اندازه ۱۸ پپرنگ

- عنوان‌های فرعی با قلم نازنین اندازه ۱۴ پپرنگ

- متن پایان‌نامه با قلم نازنین، لوتوس یا زر اندازه ۱۴

- زیرنویس‌ها و پانویس‌ها با قلم نازنین اندازه ۱۲ یا ۱۱ Times New Roman

- منابع انگلیسی Times New Roman با سایز ۱۱

- کلمات پایان‌نامه انگلیسی Times New Roman با سایز ۱۲

چند نکته تکمیلی :

۱- اولین سطر هر بند (پاراگراف) با ۱ سانتی‌متر تورفتگی نسبت به کادر اصلی شروع شود.

۲- فاصله بین دو بند برابر فاصله معمولی بین دو سطر یعنی ۱/۵ واحد در نظر گرفته شود.

۳- عنوان‌های فرعی از بند کادر اصلی بدون تورفتگی شروع شود.

۴- شماره‌گذاری عنوان‌های فرعی با دو یا چند عدد صحیح که با خط تیره از هم جدا می‌شوند، صورت پذیرد، مثلاً ۳-۵- .

۵- جهت نمایش مراحل مختلف یک فرآیند یا آزمایش، شماره‌های مراحل در اول سطر درج شده سپس یک خط تیره (-) و به دنبال آن متن درج گردد.

۶- حتی‌الامکان از درج کلمات انگلیسی در متن فارسی اجتناب به عمل آید به‌عنوان مثال نام نویسندگان، مقاله یا کتاب در متن پایان‌نامه، فارسی ذکر گردد و در سایر موارد از برگردان لغت به فارسی استفاده شود.

۸- قسمت‌های مختلف پایان‌نامه

هر پایان‌نامه دانشجوی تحصیلات تکمیلی می‌بایست شامل قسمت‌های زیر باشد:

- جلد پایان‌نامه به زبان فارسی
- صفحه اول پایان‌نامه (بسم‌الله الرحمن الرحیم)
- صفحه مشخصات پایان‌نامه به زبان فارسی
- صفحه تقدیم (اختیاری)
- صفحه سپاس‌گزاری
- صفحه تأییدیه صحت پایان‌نامه
- مجوز بهره‌برداری از پایان‌نامه
- خلاصه یا چکیده
- فهرست مطالب
- فهرست جدول‌ها، شکل‌ها و نمودارها
- فهرست نشانه‌های اختصاری (در صورت نیاز)
- فصل اول: مقدمه
- فصل دوم: مروری بر مطالعات گذشته
- فصل سوم: مواد و روش تحقیق
- فصل چهارم: نتایج
- فصل پنجم: بحث و نتیجه‌گیری
- فهرست منابع
- پیوست‌ها (در صورت نیاز)
- چکیده به زبان انگلیسی
- صفحه مشخصات پایان‌نامه به زبان انگلیسی
- جلد پایان‌نامه به زبان انگلیسی

۱-۸- جلد پایان نامه به زبان فارسی

مطالب روی جلد پایان نامه باید مطابق قالب زیر و به صورت زرکوب تنظیم شود.

دانشگاه علوم پزشکی شیراز

دانشکده (نام دانشکده در این قسمت نوشته شود) (B Nazanin Bold ۱۴)

(۲ سطر)

(عنوان پایان نامه در این قسمت نوشته شود) (B Nazanin Bold ۱۸)

(۲ سطر)

توسط: (B Nazanin ۱۶)

(نام دانشجو در این قسمت نوشته شود) (B Nazanin Bold ۱۴)

(۲ سطر)

جهت اخذ درجه (بر اساس مقطع تحصیلی دانشجو یکی از درجات کارشناسی
ارشد/ دکتری PhD / دکترای فوق تخصصی نوشته شود) در رشته (نام رشته

تحصیلی دانشجو در این قسمت نوشته شود)

(B Nazanin Bold ۱۴)

(۲ سطر)

استاد راهنما: (B Nazanin ۱۶)

(نام استاد/ اساتید راهنمای پایان نامه در این قسمت نوشته شود) (B Nazanin Bold ۱۴)

(۲ سطر)

(ماه و سال دفاع از پایان نامه به هجری شمسی در این قسمت نوشته شود) (B Nazanin Bold ۱۴)

۲-۸- صفحه اول پایان نامه

شایسته است که اولین صفحه پایان نامه به نام پروردگار بی همتا مزین گردد.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۳-۸ - صفحه تأییدیه کمیته داوران پایان نامه به زبان فارسی

این صفحه بیانگر مشخصات پایان نامه است و باید به صورت زیر تنظیم گردد.

↓ ۳ سانتی متر		
به نام خدا (فاصله)		
عنوان: (فاصله ۲)		
توسط: (فاصله ۱)		
نام دانشجو (فاصله)		
پایان نامه ارائه شده به تحصیلات تکمیلی دانشگاه علوم پزشکی شیراز به عنوان بخشی از فعالیت های تحصیلی لازم برای اخذ درجه کارشناسی ارشد دکتری PhD / دکترای فوق تخصصی (فاصله)		
۳ سانتی متر →	در رشته ی: (فاصله)	← ۴ سانتی متر
نام رشته (فاصله)		
گروه / دانشکده دانشگاه علوم پزشکی شیراز شیراز- ایران (فاصله)		
ارزیابی و تصویب شده توسط		
محل امضا	۱- نام استاد/اساتید راهنما- رتبه علمی - گروه	
محل امضا	۲- نام استاد/اساتید مشاور- رتبه علمی - گروه	
محل امضا	۳- نام اساتید داور گروه و دانشگاه- رتبه علمی	
(فاصله ۲)		
ماه و سال دفاع		
↑ ۳ سانتی متر		

۴-۸- تقدیم

نگارش و اضافه کردن این صفحه به پایان‌نامه اختیاری است. این صفحه اختصاص به ذکر نام فرد یا افرادی دارد که پایان‌نامه به ایشان تقدیم می‌شود. نحوه نگارش این صفحه، به سلیقه شخص بستگی دارد.

۵-۸- سپاسگزاری

در این صفحه از استادان راهنما و مشاور پایان‌نامه، اساتید داور، سایر همکاران، اشخاص یا موسساتی که در انجام این پایان‌نامه از نظر علمی، آزمایشگاهی، فنی یا مالی (با ذکر شماره گونت مربوطه) همکاری نموده‌اند، به صورت رسمی سپاسگزاری می‌شود.

۶-۸- تأییدیه صحت پایان‌نامه

در این صفحه دانشجو مطابق با فرم زیر گواهی می‌نماید که نتایج ارائه شده در پایان‌نامه، حاصل کار اوست و از هیچ منبعی و یا مأخذی کپی‌برداری نشده است.

باسمه‌تعالی

اینجانب دانشجوی رشته مقطع تحصیلی به شماره دانشجویی تایید می‌نمایم که کلیه نتایج این پایان‌نامه، حاصل کار اینجانب بوده و موارد نسخه‌برداری شده از آثار دیگران را با ذکر کامل مشخصات آورده‌ام. در صورت اثبات خلاف مندرجات فوق، به تشخیص دانشگاه مطابق با ضوابط و مقررات حاکم (قانون حمایت از حقوق مولفان و قانون ترجمه و تکثیر کتب و نشریات و آثار صوتی، ضوابط و مقررات آموزشی، پژوهشی و انضباطی ...) با اینجانب رفتار خواهد شد و حق هرگونه اعتراض در خصوص احقاق حقوق مکتوب و تشخیص و تعیین تخلف و مجازات را از خویش سلب می‌کنم. در ضمن، مسئولیت هرگونه پاسخگویی به اشخاص، اعم از حقیقی و حقوقی و مراجع ذی‌صلاح (اعم از اداری و قضایی)، بر عهده اینجانب خواهد بود و دانشگاه هیچ مسئولیتی در این باره نخواهد داشت.

نام و نام خانوادگی دانشجو :

امضاء و تاریخ :

۷-۸- مجوز بهره‌برداری از پایان‌نامه

در این صفحه مطابق با فرم زیر اعلام می‌شود که بهره‌برداری از پایان‌نامه برای نگارش مقالات یا سایر متون علمی با ذکر منبع بلامانع است، اما در موارد خاص باید با اجازه کتبی دانشگاه صورت گیرد.

انتشار مقاله (مقالات) حاصل از نتایج به‌دست‌آمده در پایان‌نامه با اجازه استاد یا اساتید راهنما صورت می‌گیرد.

حق برداشت

نسخه‌برداری (به هر روش) از متن کامل یا از یافته‌ها، تنها با هماهنگی استاد راهنما و نویسنده ثبت شده و بر اساس دستورالعمل ارائه شده توسط کتابخانه مرکزی دانشگاه علوم پزشکی شیراز امکان‌پذیر است (جزئیات از طریق کتابخانه دانشکده مربوط قابل‌دسترسی است). تکثیر نسخه‌های بیشتر از کپی‌های موجود، به هر شکل، بر اساس این دستورالعمل بدون اجازه کتبی استاد راهنما و نویسنده، مجاز نمی‌باشد.

مالکیت حقوق معنوی ذکرشده در این پایان‌نامه، متعلق به دانشگاه علوم پزشکی شیراز است. در صورت هرگونه توافق قبلی برخلاف این مالکیت با شخص سوم، امکان استفاده بدون اجازه کتبی دانشگاه که شرایط چنین توافقی را تعیین می‌نماید، مجاز نیست. استفاده از مطالب پایان‌نامه در مقاله‌ها یا هر نوشته علمی دیگری، منوط به ذکر منبع و با رعایت ضوابط انتشارات دانشگاه علوم پزشکی شیراز بلامانع می‌باشد.

۸-۸- خلاصه یا چکیده

خلاصه هر پایان‌نامه می‌بایست شامل بخش‌های مقدمه، لزوم انجام پژوهش، هدف یا اهداف، روش‌ها، یافته‌ها، نتیجه‌گیری و کلمات کلیدی باشد.

جملات آغازین چکیده پایان‌نامه باید به‌گونه‌ای جذاب باشد تا خواننده را برای خواندن بقیه پایان‌نامه ترغیب نماید. در مقدمه باید مسئله‌ای که پایان‌نامه به حل آن می‌پردازد یا اینکه آن را مورد بحث قرار می‌دهد، به اختصار بیان شود و به تحقیقات انجام‌شده قبلی در این زمینه اشاره گردد. پس از آن، لزوم انجام این پژوهش و هدف از انجام آن عنوان گردد. روش انجام کار به‌طور مختصر بیان شود و خلاصه مهم‌ترین نتایج به‌دست‌آمده عنوان گردد. در قسمت نتیجه‌گیری باید به‌طور مختصر نتیجه‌نهایی گرفته شده از پژوهش در یک یا دو پاراگراف آورده شود.

در پایان لازم است که ۳-۵ واژه یا عبارت کلیدی که کاملاً در ارتباط با موضوع تحقیق باشد به‌عنوان کلمات کلیدی برگزیده و نوشته شود.

شایسته است برای نگارش این قسمت به نکات زیر توجه شود:

۱- اگرچه خوانندگان، چکیده را قبل از سایر بخش‌ها مطالعه می‌کنند، اما بهتر است که این

بخش پس از اتمام نگارش پایان‌نامه نوشته شود.

۲- پس از نگارش این بخش مطمئن شوید که چکیده به‌تنهایی، کامل است و برای خواننده

معنی‌دار هست.

۳- تعداد کلمات این بخش می‌بایست بین ۴۰۰-۷۰۰ کلمه باشد.

۹-۸- فهرست مطالب

این بخش شامل عنوان فصل‌های مختلف و فهرست رئوس کلیه مطالب مندرج در پایان‌نامه است. مطابق نمونه زیر، عناوین به ترتیب ارائه شده در متن پایان‌نامه، در صفحه فهرست آورده می‌شوند و روبروی هر عنوان، شماره صفحه‌ای از پایان‌نامه که آن عنوان یا مطلب در آن نگاشته شده است، ذکر می‌گردد.

لازم است در این رابطه به نکات زیر توجه شود:

- ۱- صفحاتی که قبل از صفحه فهرست مطالب آورده شده‌اند در این فهرست ذکر نمی‌شوند و نیاز به شماره گذاری ندارد.
 - ۲- از صفحات چکیده، فهرست مطالب، فهرست جدول‌ها، شکل‌ها، نمودارها و عکس‌ها تا قبل از مقدمه باید با اعداد یونانی شماره‌گذاری شوند. سایر صفحات پایان‌نامه باید با اعداد رقمی شماره‌گذاری شوند.
 - ۳- شماره‌ها باید در پایین صفحه و به صورت وسط چین آورده شوند.
- نمونه‌ای از فهرست مطالب در ادامه آورده شده است:

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
III	فهرست جدول‌ها.....
IV	فهرست شکل‌ها.....
V	فهرست نمودارها.....
VI	فهرست عکس‌ها.....
VII	فهرست علائم اختصاری.....
۱	فصل اول : مقدمه و بیان مسئله ضرورت اجرای کار - اهداف - سؤالات پژوهش.....
۱۰	فصل دوم : مروری بر مطالعات و تحقیقات گذشته
۱۱	۱-۲- تاریخچه.....
۱۴	۲-۲- مایکوباکتریولوژی.....
۱۴	۱-۲-۲- مورفولوژی.....
۱۶	۲-۲-۲- طبقه‌بندی.....
۴۵	فصل سوم : مواد و روش تحقیق.....
۵۵	۱-۳- کشت مایکوباکتریوم.....
۵۷	۱-۳-۱- مواد و وسایل مورد نیاز.....
۶۵	فصل چهارم : نتایج.....
۸۰	فصل پنجم : بحث و نتیجه‌گیری
۸۹	فهرست منابع.....
۹۲	پیوست‌ها.....
۹۹	چکیده به انگلیسی.....

۱۰-۸- فهرست جدول‌ها، شکل‌ها، نمودارها و نشانه‌های اختصاری

باید برای جدول‌ها، شکل‌ها و نمودارهایی که در متن پایان‌نامه آورده شده‌اند، فهرست‌های جداگانه‌ای تهیه شود.

هر فهرست شامل عنوان جدول، شکل یا نمودار است که به ترتیب ارائه شده در متن پایان‌نامه شماره‌گذاری می‌شوند.

فصل اول
مقدمه

مقدمه، اولین بخش از متن اصلی پایان‌نامه است. در واقع، ارائه اطلاعات پیش‌زمینه‌ای در ابتدای پایان‌نامه ضروری است، به‌ویژه اگر برای درک مطلب پایان‌نامه، داشتن اطلاعات زمینه‌ای از چند مقوله مختلف لازم باشد. پس این بخش از پایان‌نامه باید حاوی اطلاعات اولیه و پیش‌زمینه‌ای باشد که در درک مطالب پایان‌نامه کمک‌کننده است. در این بخش نباید به توضیح واضحات پرداخته شود بلکه هدف از نگارش این قسمت آماده کردن ذهن خوانندگان برای درک مطالب پایان‌نامه است. در نگارش مقدمه، همواره مطالب زیر را مدنظر داشته باشید:

۱- در مقدمه و همچنین در سایر قسمت‌های پایان‌نامه باید منابع و رفرنس‌های جملاتی که با استناد به کارهای دیگران نوشته می‌شود ذکر شود. اگر جمله‌ای عیناً نقل‌قول می‌شود، لازم است که در گیومه گذاشته شود.

۲- مقدمه نباید بیش از اندازه طولانی شود و باید از توضیح بدیهیات پرهیز گردد.

۳- لازم است که تقدم و تأخر مطالب در هنگام نوشتن این بخش رعایت شود و برای هر مبحث سرفصل جداگانه‌ای تعریف گردد.

۴- عبارت کامل اصطلاحات خاص انگلیسی که ترجمه آن‌ها در متن نوشتاری مورد استفاده قرار گرفته باید به‌صورت زیرنویس در انتهای همان صفحه آورده شود. نوشتن عبارت کامل انگلیسی اصطلاح یا عبارت موردنظر، تنها در اولین جایی که ترجمه آن به‌کار رفته است، ضروری هست.

۵- اگر برای یک اصطلاح خاص از یک کلمه مخفف استفاده شده، باید در اولین باری که این مخفف به‌کاربرده شده است، عبارت کامل اصطلاح انگلیسی به‌صورت زیرنویس آورده شود.

هدف یا اهداف

در پایان فصل اول، اهداف انجام پایان‌نامه باید آورده شود. در این قسمت ضروری است با توجه به اطلاعات ارائه‌شده در دو بخش پیشین، هدف از انجام پایان‌نامه به وضوح شرح داده شود و سؤالاتی که

در تحقیق پیش رو به آن‌ها پاسخ داده شده به صراحت عنوان شود. نحوه نگارش این بخش و بیان صحیح و صریح اهداف، اهمیت زیادی دارد.

۱۲-۸- فصل دوم: مروری بر مطالعات و تحقیقات گذشته

در این بخش به بررسی مطالعات و تحقیقاتی که در گذشته بر روی مقوله مورد نظر انجام گرفته است، پرداخته می‌شود. در نوشتن این بخش، تنها بیان تحقیقات گذشته به صورت پشت سر هم مد نظر نیست، بلکه باید تحقیقات مشابه دسته‌بندی شوند و در نهایت نتایج آن‌ها به گونه‌ای ارائه گردند که یک جمع‌بندی کلی از مطلب مورد نظر را در ذهن خواننده القا نماید. در این بخش نظریه شخصی فرد ارائه‌دهنده پایان‌نامه ذکر نمی‌شود، اما روند نوشتار باید به گونه‌ای باشد که نواقص کارهای قبلی، ابهامات یا اشکالات موجود را روشن نماید. این بخش از پایان‌نامه نیز باید با استفاده از سرفصل‌های فرعی به بخش‌هایی منطقی تقسیم شود.

لازم به ذکر است که در مطالعات کیفی همچنین در سایر انواع مطالعات حسب صلاحدید استاد راهنما در فصل دوم می‌توان ابتدا زیربنای فلسفی و پارادایم پژوهش (چهارچوب پنداشتی) و دانش موجود در خصوص مفهوم مربوطه مورد بحث قرار می‌گیرد و سپس مطالعات گذشته در این زمینه آورده شود.

۱۳-۸- فصل سوم: مواد و روش کار

در این فصل لازم است فهرست کلیه وسایل و مواد مهم مورد استفاده در تحقیق با ذکر مشخصات آن از جمله نام شرکت سازنده، محل ساخت و شماره کاتالوگ و روش انجام کار به تفصیل آورده شود.

۱- توصیه می‌شود در ابتدای هر کدام از روشها و یا تکنیک‌ها هدف از انجام آن روش در یک جمله آورده شود. در نگارش فصل سوم می‌بایست به نکات زیر توجه شود: جملات با افعال مجهول و گذشته نگاشته شوند.

۲- شرایط نمونه‌گیری، ویژگی نمونه‌های آزمودنی، نحوه گروه‌بندی، تعداد نمونه‌های مورد بررسی در هر گروه و ... با دقت شرح داده شود.

۳- روش‌های انجام کار، با بیان جزئیات دقیق توضیح داده شود، به طوری که اگر فرد یا افراد دیگری بخواهند آن آزمایش یا روش کار را تکرار نماید بتواند بدون مشکل موفق به انجام این کار شوند.

۴- در مورد روش‌هایی که پژوهشگران قبل از آن‌ها را پایه‌گذاری کرده‌اند، ذکر تمام جزئیات لازم نیست و در این حالت بهتر است آن روش به طور کلی با ذکر منبع یا منابع مربوط (رفرنس‌های موردنظر) بصورت مختصر آورده شود.

۵- اگر برای بررسی جنبه‌های مختلف موضوع تحقیق، روش‌های متعددی مورد استفاده قرار گرفته است، لازم است که هر کدام با یک عنوان مشخص شود و شرح روش کار (آزمایش، ...) مربوطه در این قسمت آورده شود.

۶- روش‌های آماری تجزیه و تحلیل یافته‌ها و نرم‌افزار آماری مورداستفاده و ذکر شود.

۱۴-۸- فصل چهارم: یافته‌ها

یافته‌های به دست آمده باید متناسب با نوع مطالعه در این قسمت ارائه شود. شایسته است برای ارائه یافته‌ها به موارد زیر توجه شود:

- ۱- برای نگارش این بخش لازم است از افعال با زمان گذشته استفاده شود.
- ۲- یافته‌ها باید با نظم منطقی آورده شوند و اگر بخش نتایج طولانی است و موضوعات گوناگونی را در برمی‌گیرد، بیان نتایج هر موضوع باید به‌طور جداگانه آورده شود.
- ۳- یافته‌ها را می‌توان در جداول، یا رسم نمودار یا تصویر و یا سایر روش‌های معمول ارائه کرد. توضیحات مربوط به جداول، تصاویر و نمودارها باید کاملاً گویا باشند. عناوین جداول می‌بایست در بالای جدول و عناوین تصاویر و نمودارها در زیر آن‌ها آورده شوند. در نمودارها و جداول، ذکر واحدهای اندازه‌گیری، تعداد نمونه و نشان دادن تفاوت‌هایی که از نظر آماری معنی‌دار هستند، با علائم مرسوم ضروری است.

۴- در این قسمت ضروری است به تمامی یافته‌های به دست آمده، اعم از مثبت یا منفی اشاره شود ولی از تعبیر و تفسیر آن‌ها خودداری گردد.

۵- در مطالعات کیفی ذکر طبقات و زیر طبقات استخراج شده از داده‌ها و ذکر نقل قول مشارکت‌کنندگان ضرورت دارد. از نمودارها و مدل‌های مفهومی در این قسمت می‌توان استفاده کرد. آوردن شماره جدول و یا نمودار در متن ضروری است.

۶- در مورد هر جدول یا نمودار توضیح مختصر و ذکر یافته اصلی بصورت حداقل یک جمله متنی ضروری است.

شکل‌ها، نمودارها و جدول‌ها

هر جدول، شکل یا نمودار، در متن پایان‌نامه، شماره‌ای را به خود اختصاص می‌دهد که این شماره در فهرست مربوطه قبل از عنوان جدول، یا شکل و نمودار نوشته می‌شود. شماره‌گذاری جدول، شکل یا نمودار به این صورت انجام می‌شود که اعداد اصلی و فرعی به ترتیب از چپ به راست آورده می‌شود. به مثال زیر توجه کنید:

دومین شکل موجود در سومین فصل پایان‌نامه به این صورت شماره‌گذاری می‌شود: (شکل ۲-۳).

از چپ به راست: اول فصل پایان‌نامه و سپس شماره شکل.

لازم است که تمامی شکل‌ها، نمودارها و جدول‌ها به ترتیب و مستقل از هم شماره‌گذاری شوند و در طول متن به صورت متوالی به آن‌ها اشاره شود. در این خصوص موارد زیر باید مدنظر قرار گیرد:

۱- شکل‌ها، نمودارها و جدول‌ها به تنهایی و بدون هیچ شرح اضافه‌ای گویا و واضح باشند.

۲- واحدهای اندازه‌گیری ذکر شوند.

۳- محورهای نمودارها به درستی تعریف شوند و واحدهای هر محور مشخص باشد.

۴- میزان خطا بر روی نمودارها یا بر روی داده‌های جدول‌ها مشخص باشد.

۵- با علائم مشخصی "معنی‌دار بودن نتایج" نشان داده شود.

۶- داده‌های پراکنده در قالب یک جدول جمع‌آوری و تنظیم شوند.

۷- هماهنگی میان داده‌ها و شکل‌ها کنترل شود.

۸- اطلاعات مهم جدول‌ها و شکل‌ها در متن بیان شوند.

۱۵-۸- فصل پنجم: بحث و نتیجه‌گیری

در این فصل باید معنای یافته‌های پایان‌نامه بیان شود. بر اساس یافته‌های پژوهش، این فصل را می‌توان با کمک سرفصل‌های فرعی، به بخش‌های منطقی تقسیم نمود. در هر کدام از این بخش‌ها، بحث و بررسی را باید با ذکر یافته‌های تایید شده در خصوص موضوع مورد تحقیق آغاز کرد و در چند جمله مختصر، مهم‌ترین نتایج به دست آمده را بیان نمود، سپس بحث در مورد نتایج به دست آمده را آغاز کرد. لازم است که نتایج به دست آمده در پژوهش با نتایجی که سایر پژوهشگران در این رابطه ارائه داده‌اند مقایسه و موارد مغایرت با کارهای انجام شده قبلی ذکر و مورد بحث قرار گیرد به خاطر داشته باشید که این بخش به هیچ وجه نباید تکرار مطالب عنوان شده در قسمت "بررسی مطالعات گذشته" و یا قسمت "نتایج" باشد.

در بحث و بررسی باید ارتباط میان نتایج برقرار شود و چگونگی تعمیم نتایج به سایر شرایط آزمایش عنوان گردد. در ضمن لازم است موارد استثناء در میان الگوها و تعمیم‌ها و دلایل احتمالی بروز استثناء شرح داده شود.

تعبیر و تفسیر نتایج باید بر اساس پیش‌زمینه‌ای که در بخش مقدمه ارائه شده است، صورت پذیرد و ارتباط میان نتایج حاصله کنونی و سؤال اصلی پایان‌نامه تبیین گردد.

اهم موارد دیگری که در نوشتن این بخش باید مورد توجه قرار گیرد به شرح زیر است:

۱- معمولاً "چندین توضیح برای توجیه نتایج وجود دارد. توجه کنید که تمامی آن‌ها باید در نظر گرفته شوند و نه تنها توجیهاتی که موافق با نتایج به دست آمده از پروژه حاضر هستند. در عین حال باید دقت شود که به هر توضیحی برای توجیه یافته‌ها روی آورده نشود و تنها به استدلال‌های محکم و منطقی اکتفا شود.

۲- به یافته‌های جدید حاصل این تحقیق و اهمیت آن‌ها به وضوح اشاره شود.

۳- نتایج منفی نیز ارزشمند هستند. بنابراین این نتایج باید مانند نتایج مثبت تفسیر شوند.

۴- در نگارش این بخش نیز مانند سایر بخش ها، ذکر رفرنس‌های مرتبط در محل مناسب، ضروری است.

۱-۱۵-۸ - نتیجه‌گیری

پس از اتمام بحث می‌بایست نتیجه نهایی بدست آمده از پایان نامه بصورت مختصر و با بیانی روشن آورده شود در یک تا دو پاراگراف آورده شود. .
در پایان این بخش، ضروری است توصیه‌ها و پیشنهادات برای اصلاح و ادامه کار و انجام تحقیقات آتی آورده شود.

۱۶-۸ - فهرست منابع

در بخش‌های مختلف پایان‌نامه، ضروری است به تمامی مراجع و منابع (از جمله مقاله، کتاب، مصاحبه و ...) که در تدوین پایان نامه مورد استفاده قرار گرفته است، به درستی اشاره شود و فهرست آن‌ها به ترتیب ذکر آن‌ها در پایان‌نامه، تنظیم گردد. ارجاع دادن به یک منبع یا مرجع در صورت لزوم به دفعات متعدد در پایان هر بند بلامانع است.

۱-۱۶-۸ - نحوه ارجاع و تنظیم فهرست منابع

در نوشتن فهرست منابع می‌بایست از شیوه‌نامه ونکوور استفاده شود. این شیوه‌نامه توسط کمیته بین المللی ویراستاران مجلات پزشکی^۲ تصویب شده است.
در به کار بردن این شیوه می‌بایست به نکات زیر توجه شود:

۱-۱-۱۶-۸ - استناد در متن

- شیوه استناد ونکوور مبتنی بر توالی استناد است. به این معنی که منابع در متن، به ترتیب استناد، با استفاده از اعداد در داخل پرانتز شماره‌گذاری می‌شوند.
- به هر منبع یک شماره اختصاص می‌یابد، آن هم در اولین مکانی که در متن مورد استناد قرار می‌گیرند. از همین شماره در استناد های مکرر به آن منبع، صرف نظر از مکان بعدی استناد استفاده می‌شود.

^۲ International Committee of Medical Journal Editors <<http://www.icmje.org/>>.

- وقتی در قسمت مشخصی از متن، به چند منبع توأمأ و به توالی استناد می‌شود، از خط تیره برای اتصال بین اولین و آخرین منبع استفاده می‌شود. به طور مثال اگر در بخش مشخصی از متن به منابع ۵ تا ۱۲ توأمأ استناد شده باشد، در پراکنش نوشته می‌شود: ۵-۱۲. در صورتی که به چند منبع که قبلاً هم مورد استفاده قرار گرفته اند و دارای شماره های استناد غیر متوالی هستند توأمأ استناد شود، اعداد به ترتیب استناد با ویرگول از یکدیگر جدا می‌شوند: (۱، ۴، ۵، ۷، ۸، ۱۱). در صورتی که بخشی از اعداد متوالی و بخشی غیر متوالی باشند می‌توان از شکل ترکیبی استفاده کرد: (۵-۱، ۱۱، ۸).
- جایگاه اعداد استناد در متن باید به دقت مورد توجه قرار گیرد. به طور مثال یک ارجاع مشخص ممکن است فقط مربوط به بخشی از جمله باشد نه همه آن، لذا باید عدد استناد در جایی قرار گیرد که مشخص کننده چنین وضعیتی باشد.
- قانون کلی در جایگاه استناد این است که این اعداد باید بعد از علائم سجاوندی مثل نقطه‌ها، ویرگول‌ها و قبل از دو نقطه‌ها و نقطه ویرگول‌ها قرار بگیرند.
- نام نویسنده در متن به صورت زیر ذکر می‌شود:

Scholtz (۲) has argued that...

مثال های استناد در متن:

مثال (فارسی):

تحقیقات علمی نشان داده اند که این گیاه دارای اثرات ضد دیابت (۳، ۴)، ضدالتهاب (۵)، آنتی اکسیدان (۶) ضد تب و ضد میکروب (۸، ۷)، ضد درد، آنتی اولسری (۱۰) و آنتی اسپاسمودیک می‌باشد. (۱۱-۱۳)

مثال (انگلیسی):

Patients and the public have been known to self prescribed herbal medicines for health maintenance (۲, ۳) for the treatment or prevention of minor ailments (۲, ۴) and also for chronic illnesses. (۵-۷)

۲-۱-۱۶-۸- درج منابع در فهرست مأخذ

- چنانچه منابع منحصراً فارسی باشند، منابع فارسی به ترتیب زیر عنوان منابع ذکر می‌شوند. در صورتی که منابع منحصراً لاتین باشند زیر عنوان **References** فهرست می‌گردند. در صورتی که منابع ترکیبی از منابع انگلیسی و فارسی باشند به ترتیب زیر عنوان منابع آورده می‌شوند.
- فهرست منابع پایان نامه می بایست منحصراً دربرگیرنده منابعی باشد که در متن به آنها استناد شده است. فهرست منابع در انتهای پایان نامه و بر اساس شماره‌های فارسی به ترتیبی که در متن مورد استناد قرار گرفته‌اند مرتب می‌شوند.

- در مورد کتاب‌های غیر فارسی حرف اول عنوان کتاب، عنوان مقاله و اسامی خاص بزرگ نوشته می‌شود.
- بعد از علائم سجاوندی یک فاصله و قبل از آنها بدون فاصله است.

۳-۱-۱۶-۸- نرم افزارهای مدیریت استناد

نرم افزارهای مدیریت استناد سازماندهی استنادها، افزودن استنادها به متن، ایجاد فهرست منابع، قالب بندی نوشتار بر اساس شیوه نامه‌های رایج و انتقال و سازماندهی نتایج جستجو از پایگاه‌های اطلاعاتی را امکان پذیر می‌سازد. ضروری است دانشجویان از ابتدای جستجوی منابع و نگارش پایان‌نامه از نرم افزار EndNote استفاده نمایند. لازم به ذکر است که دانشگاه علوم پزشکی شیراز امکان دسترسی به نسخه تحت وب نرم افزار EndNote را فراهم نموده است.

۴-۱-۱۶-۸- نمونه های استناد به منابع بر اساس شیوه نامه ونکور

در زیر نمونه‌های متداول استناد به مهم‌ترین منابع اطلاعاتی بر اساس شیوه‌نامه ونکور آورده شده است.

مقالات مجلات

- عناوین مجلات، مطابق با شیوه مدلاین، به صورت کوتاه نوشت نوشته می‌شوند. برای جستجوی کوتاه نوشت مجلات در مدلاین به آدرس زیر مراجعه کنید.

<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/nlmcatalog/journals>

برای مشاهده فهرست کلیه مجلات نمایه شده در مدلاین عبارت زیر را در جعبه جستجو وارد نمایید.

- بین اختصارات نام مجله از علائم سجاوندی استفاده ننمایید.
- از آن‌جا که در مورد مجلات فارسی استاندارد خاصی برای مختصر کردن نام مجلات وجود ندارد، ترجیحاً نام مجلات فارسی به صورت کامل نوشته می‌شوند.
- در انگلیسی برای نوشتن اعداد صفحه شمار از تکرار غیر ضروری ارقام خودداری می‌شود. به طور مثال به جای ۱۷۱-۱۷۹ نوشته می‌شود: ۹-۱۷۱. اما در فارسی اعداد کامل می‌آیند.

اطلاعات کتابشناختی ضروری:

نام نویسنده/ ویراستار/ گردآورنده. عنوان مقاله. کومه نوشت عنوان نشریه. سال نشر؛ دوره (شماره): شماره صفحات.

مثال:

عبدی احمد، بررسی آزمایشگاهی اثر سمیت سلولی داروهای مهارکننده آنزیم سیکلوآکسیژناز (COX₁, COX₂) بر روی رده سلول KB. مجله دندانپزشکی جامعه اسلامی دندانپزشکان ایران. ۱۳۸۸؛ ۱۵(۲): ۲۱-۳۲.

Edwards BM, Barash SC, Main SH, Choi GH, Minter R, Ullrich S, et al. The remarkable flexibility of the human antibody repertoire; Isolation of over one thousand different antibodies to a single protein, BLYS. *J Mol Biol.* ۲۰۰۳; ۳۳۴(۱): ۱۰۳-۱۸.

▪ در مورد مقالات دارای هفت نویسنده یا بیشتر، تنها نام خانوادگی و نام کوچک یا آغازه شش پدید آور اول را فهرست نمایید و بعد از کاما در فارسی "و همکاران" و در انگلیسی "et al." بگذارید.

مثال:

Hatam GR, Adnani SJ, Asgari Q, Fallah E, Motazedian MH, Sarkari B, et al. First report of natural infection in cats with *Leishmania infantum* in Iran. *Vector Borne Zoonotic Dis.* ۲۰۱۰ Apr; ۱۰ (۳): ۳۱۳-۶.

مقاله دارای DOI^۳*

چنانچه مقاله شما DOI دارد آن را به صورت زیر به اطلاعات کتابشناختی مقاله اضافه کنید.

Wang B, Ma R, Liu G, Liu X, Gao Y, Shen J, et al. Effect of Coordination on the Glucose-Responsiveness of PEG-b-(PAA-co-PAAPBA) Micelles. *Macromol Rapid Commun.* ۲۰۱۰ Sep ۱۵; ۳۱(۱۸): ۱۶۲۸-۳۴. doi: ۱۰.۱۰۰۲/marc.۲۰۱۰۰۰۱۶۴.

مقاله در دست انتشار (Article in press)

چنانچه مقاله مورد استفاده شما از نوع مقالات در دست انتشار باشد احتمالاً دوره، شماره و شماره صفحات نخواهد داشت. در این مورد ذکر تاریخ ارائه شده در اطلاعات کتابشناختی مقاله کافی خواهد بود. برای این کار لازم است ابتدا کلمه *Forthcoming* و سپس روز، ماه و سال درج شود.

مثال:

^۳ Digital Object Identifier

* شناسگر اشیاء رقمی: شماره ای منحصر به فرد است که برای شناسایی منابع رقمی به کار می‌رود.

Ngoc PK, Phuc PV, Nhung TH, Thuy DT, Nguyet NT. Improving the efficacy of type ۱ diabetes therapy by transplantation of immunoisolated insulin-producing cells. Hum Cell. Forthcoming ۲۰۱۱ May ۱۳.

مقاله نشریات الکترونیکی روی اینترنت

اطلاعات کتابشناختی ضروری:

شرح پدیدآورنده مقاله. عنوان مقاله. مخفف عنوان نشریه الکترونیکی [در فارسی "نشریه الکترونیکی" و در انگلیسی "serial online"] سال نشر و ماه نشر در صورت لزوم؛ دوره (شماره): [شماره قاب ها یا صفحات]. Available from: نشانی دسترسی. تاریخ دسترسی (شامل نام ماه به طور کامل) روز، سال.

مثال:

معماریان محمد حسین. عوامل خطر در سکتة های قلب. پژوهشیار [نشریه الکترونیکی] ۱۳۸۲؛ ۵(۲): [۴ قاب].

Available from: [http://www. Pazhouheshyar.com/m۱۲.htm](http://www.Pazhouheshyar.com/m۱۲.htm). Accessed March ۱۲, ۱۹۹۹.

Fallahian F, Najafi A, Alavian SM. Intravenous Drug Use: the Predominant Risk Factors for Hepatitis C Virus Infection. SEMJ [serial online]. ۲۰۱۰ Oct; ۱۱ (۴): [۱۱ screens]. Available from: <http://semj.sums.ac.ir/vol۱۱/oct۲۰۱۰/۸۸.۴۳.htm>. Accessed December ۲۴, ۲۰۱۰.

مقاله کنفرانس

مقاله‌ای از مجموعه مقالات منتشر شده کنفرانس

برای استناد به مقاله‌ای در مجموعه مقالات کنفرانس باید مانند فصلی از کتاب عمل کرد، با این تفاوت که اگر در عنوان اثر اصلی (مجموعه مقالات کنفرانس) شرح کنفرانس ارائه نشده باشد باید شرح کنفرانس (شامل عنوان کنفرانس، سال ماه روز برگزاری کنفرانس، محل برگزاری کنفرانس شامل شهر و کشور) پس از ذکر عنوان اثر و قبل از وضعیت نشر به شرح زیر ارائه شود.

اطلاعات کتابشناختی ضروری:

نام خانوادگی پدیدآور مقاله نام کوچک یا آغازه (در صورت وجود پدید آورندگان بیشتر ویرگول، یک فاصله و در غیر این صورت نقطه، یک فاصله) عنوان مقاله. حرف اضافه "در:" یا "In:" شرح پدید آورندگان مجموعه مقالات کنفرانس. عنوان مجموعه مقالات کنفرانس. عنوان کنفرانس (در انگلیسی بعد از عبارت "Proceedings of" و در فارسی به دنبال عبارت "مجموعه مقالات؛" سال برگزاری

کنفرانس ماه برگزاری کنفرانس روزهای برگزاری کنفرانس؛ نام شهر برگزاری کنفرانس، نام کشور.
محل نشر: ناشر؛ سال نشر. صفحه شمار.

مثال:

احمدیانی عباس. تقویت زیر ساخت های اطلاع رسانی پزشکی. در: مهرور انیس، ملک زاده شکوه،
خانی پرنیان، ویراستاران. مقالات اطلاع رسانی پزشکی. مجموعه مقالات هفتمین کنفرانس بین المللی
اطلاع رسانی پزشکی؛ ۱۳۸۲ تیر ۱۵-۲۲، تهران، ایران. شیراز: ناجی؛ ۱۳۸۲. ص. ۱۴۲۵-۱۴۳۲.

Christensen S, Oppacher F. An analysis of Koza's computational effort statistic for genetic programming. In: Foster JA, Lutton E, Miller J, Ryan C, Tettamanzi AG, editors. Genetic programming. Proceedings of the ۵th European Conference on Genetic Programming; ۲۰۰۲ Apr ۳-۵; Kinsdale, Ireland. Berlin: Springer; ۲۰۰۲. p. ۱۸۲-۹۱.

مقاله ای از مجموعه مقالات منتشر نشده کنفرانس

در صورتیکه مقاله کنفرانس چاپ و منتشر نشده باشد طبیعتاً وضعیت نشر وجود نخواهد داشت. در این مواقع فقط اطلاعات مربوط به پدید آورنده مقاله، عنوان مقاله و شرح کنفرانس مطابق قواعد فوق الذکر درج می شود.

مثال:

ناجی، سعید. ارزیابی بخش تحقیقات بازار شرکت توسعه و تجهیز صنایع بیمارستانی. ارائه شده در هفتمین کنفرانس بین المللی اطلاع رسانی پزشکی؛ ۱۳۸۲ تیر ۱۵-۲۲؛ تهران، ایران.

Bengeston S, Solheim BG. Enforcement of data protection, privacy and security in medical informatics. Proceedings of the ۷th World Congress on Medical Informatics; ۱۹۹۲ Sep ۶-۱۰; Geneva, Switzerland.

مجموعه مقالات کنفرانس

برای استناد به مجموعه مقالات کنفرانس که به صورت چاپی منتشر شده است می توان مانند کتاب چاپی عمل کرد. بدین صورت که پس از عنوان اثر و قبل از وضعیت نشر باید شرح کنفرانس (عنوان کنفرانس، سال ماه روز برگزاری، محل برگزاری شامل شهر و کشور) ذکر شود.

مثال:

مویدی اصفهانی بهجت السادات، جلایر تهمورث، ویراستاران. دیدگاه های اسلام در پزشکی. مجموعه مقالات کنفرانس بین المللی دیدگاه های اسلام در پزشکی؛ ۱۳۸۴ تیر ۱۲-۱۸؛ زنجان. زنجان:

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان زنجان، معاونت آموزشی و پژوهشی دانشگاه، ۱۳۸۵.

Harnden P, Joffe JK, Jones WG, editors. Germ cell tumours. Proceedings of the 10th Germ Cell Tumour Conference; ۲۰۰۱ Sep ۱۳-۱۵; Leeds, UK. New York: Springer; ۲۰۰۲.

کتاب:

اطلاعات کتابشناختی ضروری:

نام خانوادگی و نام کوچک نویسنده/ ویراستار/ گردآورنده. عنوان کتاب. شماره ویرایش (به غیر از ویرایش اول). محل انتشار: ناشر؛ سال انتشار.

مثال:

کتاب با یک تا شش نویسنده

احسانی ز نور عبدالله . بیوشیمی. تهران: پوران پژوهش؛ ۱۳۸۹.

Koda-Kimble MA, Young LY, Kradjan WA, Guglielmo BJ, Alldredge BK. Applied therapeutics: the clinical use of drugs. ۳rd ed. Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins; ۲۰۰۸.

کتاب با هفت نویسنده یا بیشتر

در چنین مواردی نام خانوادگی و نام کوچک یا آغازه شش پدید آور اول را فهرست نمایید و بعد از کما در فارسی "و همکاران" و در انگلیسی "et al." بگذارید.

معمدپور آریا، نظام شهیدی پرتو، ابکاری مینا، میوندی رابعه، بابازاده پیوند، ایرانی پوریا، و همکاران. آناتومی بدن. ویرایش ۱۵. تهران: پزشکان؛ ۱۳۸۲.

Marie CB, Jill K, Chisholm-Burns MA, Patrick M, Schwinghammer TL, Wells BG, et al. Pharmacotherapy principles and practice. New York: McGraw-Hill; ۲۰۱۰.

ویرایش

در استناد به منابع انگلیسی قبل از علامت اختصاری "ed." به جای edition و در منابع فارسی پس از کلمه "ویرایش" شماره ویرایش ذکر می‌شود.

Edmunds MW. Introduction to clinical pharmacology. 2nd ed. St. Louis: Mosby; 2000.

در صورتی که کتاب به جای مؤلف ویراستار داشته باشد، بعد از شرح کامل نام ویراستار یا ویراستاران در انگلیسی کلمه "editor" یا "editors" با حروف کوچک و در فارسی کلمه ویراستار یا ویراستاران می‌آید.

Enna SJ, Williams M, Ferkany JV, Kenakin T, editors. Short protocols in pharmacology and drug discovery. New Jersey: Wiley; 2007.

فصلی از یک کتاب

اطلاعات کتابشناختی ضروری:

نام خانوادگی پدید آور فصل نام کوچک یا آغاز. عنوان فصل. در فارسی "در:" و در انگلیسی "In:" اطلاعات پدید آورندگان اثر اصلی. عنوان اثر اصلی. شرح ویرایش. محل نشر: ناشر؛ سال نشر. صفحه شمار.

ناجی سعید. باکتریولوژی اوتیت میانی با مایع. در: فرزانه فرهاد، سیمایی صنم، ویراستاران. اوتیت میانی. ویرایش ۳. تهران: پزشکیار؛ ۱۳۸۰. ص. ۲۱۷-۲۵.

Cullen JM, Ruebner BH. A histopathologic classification of chemical induces injury of the liver. In: Meeks RG, Harrison SD, Bull RJ, editors. Hepatotoxicology. Florida: CRC Press; 1991. p. 77-92.

سایر ارجاعات:

پایان نامه

اطلاعات کتابشناختی ضروری:

نام خانوادگی پدیدآورنده نام کوچک عنوان پایان نامه [نوع رسانه] نام محلی که دانشگاه در آن قرار دارد: نام دانشگاه؛ سال دفاع.

مثال:

مباشر محمد علی. بررسی اثرات ضد دردی داروی ترامادول بر غلظت نوراپی نفرین، سروتونین و متابولیت های آنها در هسته لوکوس سرولتوس در آزمون فرمالین توسط روش میکرودیالیز در موش صحرائی [پایان نامه] شیراز: دانشگاه علوم پزشکی شیراز؛ ۱۳۸۷.

Azadi O. Preparation and in vitro characterization of hydrogel nanoparticles for intravenous long- circulating delivery of sodium valproate [dissertation] Shiraz: Shiraz University of Medical Science; ۲۰۰۷.

پروانه ثبت اختراع

اطلاعات کتابشناختی ضروری

شرح مخترع یا مخترعان (در فارسی کلمه مخترع یا مخترعان و در انگلیسی inventor یا inventors)؛ موسسه یا شرکت عامل اختراع (در فارسی کلمه عامل و در انگلیسی assignee). عنوان اختراع. نام کشور. در فارسی کلمه اختراع در انگلیسی کلمه patent شماره ثبت اختراع. سال ماه روز ثبت اختراع.

مثال:

ناجی محسن، مخترع؛ شرکت طب تجهیز، عامل. سیمان استخوانی. ایران. اختراع ۲۳۷، ۵. ۱۳۸۲ فروردین ۲۴.

Cheradame H, Sassarelli, inventors; Noveste Corporation, assignee. Polymer derived from linear polyethylenimine for gene transfer. US patent ۵,۲۲۵,۷۵۸. ۲۰۰۸ Jan ۲۰.

لازم است از موارد مثالی آورده شود. ارجاع به پایان نامه، ارجاع به چکیده مطالب همایش ها (فارسی و انگلیسی)

۱۷-۸- پیوست‌ها

در این بخش مطالبی ذکر می‌شود که جزو ساختار اصلی پایان‌نامه نیست.

پیوست‌ها می‌تواند شامل موارد زیر باشد:

- مطالب یا اطلاعات مراجعی که به راحتی در دسترس نیستند.
- جدول‌هایی که بیشتر از یک یا دو صفحه باشند (محتویات این جداول نباید اطلاعات به دست آمده حاصل از آزمایش‌های انجام شده در پایان‌نامه باشد).
- محاسباتی که بیش از یک یا دو صفحه باشند.
- پرسشنامه‌ای که در طرح تحقیقاتی مورد استفاده قرار گرفته است.
- فرم رضایت‌نامه از بیماران که در طرح تحقیقاتی مورد استفاده قرار گرفته است.

- اصل مقاله یا مقالات منتج از پایان نامه که به چاپ رسیده باشد
- توضیحات تکمیلی در خصوص مواد استفاده شده مداخلات - آزمایشات (بافرها ، محیط های کشت و ...)
- و غیره

۱۸-۸- چکیده به زبان انگلیسی

برای نوشتن این بخش بهتر است که متن چکیده فارسی پایان نامه به زبان انگلیسی فصیح ترجمه گردد و تمام قواعد نگارش انگلیسی و نوشتن چکیده در این بخش رعایت شود.

۱۹-۸- صفحه مشخصات پایان نامه به انگلیسی

این صفحه شناسنامه پایان نامه به زبان انگلیسی است و باید به صورت زیر تنظیم گردد.

↓ ۳ سانتیمتر

IN THE NAME OF GOD

Title

By

(Name of the student)

Thesis

Submitted to the Graduate Studies in Partial
Fulfillment of the Requirements for the Degree
of (Master of Sciences or Doctor of Philosophy) in:

(Field of study)

Shiraz University of Medical Sciences
Shiraz / Iran

Evaluated and approved by:

۱-Name and rank of the Supervisor/ DepartmentSignature

۲-Name and rank of the Advisor/ Department.....Signature

۳-Name and rank of the Referee/ Department,Signature

(Month, Year)

↑ ۳ سانتیمتر

۴ سانتیمتر

۳ سانتی متر

۲۰-۸- جلد پایان نامه به زبان انگلیسی

مطالب پشت جلد پایان نامه باید مطابق قالب زیر و به صورت زرکوب تنظیم شود.

Shiraz University of Medical Sciences

School of ...

(Times New Roman Bold ۱۴)

(۲سطر)

Title (Times New Roman Bold ۱۸)

(۲سطر)

By: (Times New Roman ۱۶)

(Name of the student) (Times New Roman Bold ۱۴)

(۲سطر)

For the Degree of Master of Sciences/ Doctor of

Philosophy/ Subspecialty in:

(Field of study)

(Times New Roman Bold ۱۴)

Thesis Supervisor: (Times New Roman Bold ۱۶)(۲سطر)

(Name and Rank of the Supervisor) (Times New Roman Bold

۱۴)

(۲سطر)

(Month, Year) (Times New Roman Bold ۱۶)

۹- بازنگری متن پایان نامه

در هنگام نوشتن پایان نامه و پس از اتمام آن، باید متن نوشته شده، بازنگری شود و در هنگام

بازنگری موارد زیر را باید مدنظر داشت:

- ۱- کلمات فارسی یا انگلیسی باید با دیکته صحیح نوشته شده باشند.
- ۳- قواعد دستوری و نگارشی زبان فارسی یا انگلیسی به طور کامل رعایت شده باشد. هر جمله باید ساختار صحیح داشته باشد، میان فاعل و فعل (از نظر مفرد یا جمع بودن) هماهنگی برقرار باشد. قوانین مربوط به علامت گذاری (نقطه، کامل و ...) رعایت شود.
- ۱- از کامل بودن جملات اطمینان حاصل شود.
- ۲- از بکار بردن جملات طولانی پرهیز شود.
- ۳- از بکار بردن دو کلمه منفی پشت سر هم خودداری شود.
- ۴- از بکار بردن صفات کیفی برای توصیف مفاهیم کمی پذیر خودداری شود. به عنوان مثال به جای عبارت "مقدار آنتی بادی زیاد است"، عبارت "مقدار آنتی بادی بیش از ۱۰ mg/dl است" به کار برده شود.
- ۵- از به کار بردن علائم اختصاری غیراستاندارد یا علائم اختصاری که قبل توضیح داده نشده اند، پرهیز شود.

۱۰- نحوه چاپ، تکثیر و صحافی

اگرچه نگارش پایان نامه در هر نرم افزار فارسی نگار که قابلیت چاپ داشته باشد بلامانع است، لیکن پیشنهاد می شود، از برنامه ی Word استفاده شود. پس از اتمام نگارش، پایان نامه باید به تائید اساتید راهنما و مشاور و کارشناس مربوطه در تحصیلات تکمیلی رسانیده شود. تکثیر پایان نامه می بایست به صورت صفحات پشت و رو (دو رو) باشد.

پس از دفاع از پایان‌نامه، و رفع اشکالات احتمالی یا تصحیح نکاتی که توسط داور یا در جلسه دفاع عنوان‌شده است، و تأیید نهایی اساتید راهنما، مشاور و داور، می‌توان به چاپ نهایی پایان‌نامه اقدام نمود و سپس تعداد نسخ مورد نیاز را از روی نسخه اصلی تکثیر کرد. باید توجه شود که نسخه تکثیرشده برابر با نسخه اصلی تصویب شده باشد.

کلیه پایان‌نامه‌های تحصیلات تکمیلی (کارشناسی ارشد و Ph.D) می‌بایست با جلد مشکی و زرکوب طلایی تهیه و صحافی گردد. علاوه بر این دو عدد CD حاوی آخرین نسخه پایان‌نامه جهت تحویل به مدیریت تحصیلات تکمیلی و کتابخانه دانشکده مربوطه ضروری است.